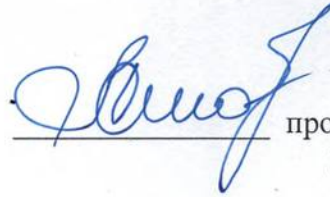

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ І ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
проф. Шачковська Л.С.
30 серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КАФЕДРА ВВ 1.07 «АВТОРСЬКЕ ПРАВО»

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Освітня програма Право

Робоча програма з навчальної дисципліни «Авторське право» для здобувачів освіти спеціальності **081 Право**

Розробник: старший викладач кафедри соціальних і правових дисциплін Родік Тетяна Петрівна

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри соціальних і правових дисциплін**

Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

Завідувач кафедри

проф. Шачковська Л.С.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії історичного факультету

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії історичного факультету

проф. Священко З.В.

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4 / 120	4 / 120
Курс	II	II
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	44	10
Лекційні	24	6
Семінарські / Практичні	20	4
Лабораторні	-	-
Самостійна робота	76	110
Індивідуальні завдання	-	-
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Авторське право» є формування у студентів фундаментальних знань змісту основних інститутів: щодо охорони авторських та суміжних прав; щодо основних прав та обов'язків всіх учасників авторсько-правових відносин; щодо особливостей правової охорони різних об'єктів авторського та суміжних прав; щодо захисту авторських прав цивільно-правовими способами.

Завдання дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми є досягнення наступних компетентностей:

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та потреби його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Повага до честі й гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів.

Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Здатність до логічного, критичного й системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмними результатами вивчення дисципліни «Авторське право» є:

Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь не відомих умов та обставин.

Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

Робити короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю.

Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контекстів.

Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

Демонструвати потрібні знання та розуміння сутності й змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Застосовувати набуті знання в різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти й формувати обґрунтовані правові висновки.

Готувати проекти потрібних документів відповідно до правового висновку, зробленого в різних правових ситуаціях.

Таким чином, у результаті вивчення навчальної дисципліни студент отримує:

знання: джерел правового регулювання відносин інтелектуальної власності та ролі судової практики, суб'єктів, об'єктів права інтелектуальної власності, змісту особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності; сутності авторського права і суміжних прав.

вміння: уміння застосовувати норми національного законодавства України та міжнародних нормативно-правових актів, які спрямовані на охорону відповідних об'єктів інтелектуальної власності та виявляти проблеми такого застосування; уміння складати правові документи задля реалізації прав інтелектуальної власності та їх повноцінному захисту; уміння приймати обґрунтовані рішення щодо реалізації норм права інтелектуальної власності у практичній діяльності; уміння орієнтуватися у законах України та відповідних нормативних актах щодо захисту патентного права та авторських і суміжних прав.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.

Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності

Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальної власності та її види. Поняття права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг. Законодавство України про інтелектуальну власність. Конституція України про інтелектуальну власність. Закон України «Про авторське право і суміжні права» та інші закони України, що стосуються інтелектуальної власності. Законодавство про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Інші джерела права інтелектуальної власності. Міжнародні конвенції про інтелектуальну власність. Паризька конвенція про промислову власність. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Інші міжнародні конвенції та договори. Конвенція про утворення Всесвітньої організації інтелектуальної власності. Роль і значення інтелектуальної діяльності і власності для суспільства. Інтелектуальна діяльність і соціально-економічний прогрес суспільства. Інтелектуальна діяльність і розвиток науки, техніки, освіти і культури. Інтелектуальна діяльність України та її членів у Світовій організації торгівлі.

Змістовий модуль II. Поняття та сутність авторського права.

Тема 2. Авторське право та його зміст

Поняття авторського права. Місце авторського права серед інтелектуальної власності. Авторське право в об'єктивному і суб'єктивному значенні. Види інтелектуальної діяльності, які охороняються авторським правом. Основні завдання та функції авторського права. Принципи авторського права. Джерела авторського права в Україні.

Тема 3. Еволюція авторського права і суміжних прав

Виникнення і розвиток авторського права. Розвиток суміжних прав. Становлення системи правової охорони авторського права і суміжних прав в Україні. Становлення і розвиток державного управління в авторському праві а суміжних правах. Становлення і розвиток законодавства з авторського права та суміжних прав.

Тема 4. Суб'єкти та об'єкти авторського права

Елементи авторсько-правових відносин. Суб'єкти авторського права. Автори творів. Співавторство .Інші суб'єкти авторського права. Поняття та ознаки об'єкта авторського права. Види об'єктів авторського права. Службові твори. Твори, які не є об'єктами авторського права.

Тема 5. Зміст та умови дії авторського права

Зміст авторського права. Особисті немайнові права автора Майнові права авторів. Інші авторські права. Обмеження майнових авторських прав. Строк чинності авторського права. Вільне використання творів без виплати винагороди. Вільне використання творів з виплатою винагороди

Тема 6. Виникнення та реєстрація авторського права

Виникнення авторського права. Презумпція авторського права. Реєстрація авторського права. Державна реєстрація авторського права в Україні. Порядок здійснення державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір.

Тема 7. Розпорядження авторськими правами (майновими правами)

Поняття авторського договору. Зміст авторського договору. Договір про передачу права на використання твору. Договір про передачу (відчуження) майнових авторських прав. Договір замовлення. Види авторських договорів. Розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності на твір відповідно до Цивільного кодексу України. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Тема 8. Охорона суміжних прав

Суб'єкти суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Виникнення та презумпція суміжних прав. Сфера дії суміжних прав. Права виконавців, виробників фонограм, відеограм та організацій мовлення. Права виконавців. Права виробників фонограм і відеограм. Права організацій мовлення. Обмеження майнових суміжних прав. Строки чинності суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних прав.

Тема 9. Правові засади захисту авторського права права та суміжних прав

Поняття та порядок захисту авторського права та суміжних прав. Види порушення авторського права та суміжних прав. Цивільно-правовий порядок захисту авторського права та суміжних прав. Способи цивільно-правового захисту авторського права та суміжних прав. Способи забезпечення позову у справах про порушення авторського права та суміжних прав. Адміністративна відповідальність з порушення авторського права та суміжних прав. Кримінальна відповідальність за порушення авторського права та суміжних прав. Норми щодо

державного контролю за виготовленням та розповсюдженням товарів, які містять об'єкти авторського права та суміжних прав.

Тема 10. Охорона авторського права та суміжних прав (міжнародний аспект)

Участь України в міжнародній системі охорони авторських права та суміжних прав. Проблеми співвідношення норм національного законодавства та норм міжнародного права. Конвенція про охорону літературних і художніх творів. Всесвітня конвенція про авторське право. Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність (Угода TRIPS). Охорона авторського права та суміжних прав українських авторів та іноземних авторів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	С. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності.												
Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності	14	4	2			8	14	2				12
Разом за змістовим модулем I	14	4	2			8	14	2				12
Змістовий модуль II. Поняття та сутність авторського права												
Тема 2. Авторське право та його зміст	12	2	2			8	16	2	2			12
Тема 3. Еволюція авторського права і суміжних прав	10	2	2			6	12					12
Тема 4. Суб'єкти та об'єкти авторського права	12	2	2			8	12	2				10
Тема 5. Зміст та умови дії авторського права	12	2	2			8	12		2			10
Тема 6. Виникнення та реєстрація авторського права	10	2	2			6	10					10
Тема 7. Розпорядження авторськими правами (майновими правами)	12	2	2			8	10					10

Тема 8. Охорона суміжних прав	12	2	2			8	10					10
Тема 9. Правові засади захисту авторського права права та суміжних прав	12	2	2			8	12					12
Тема 10. Охорона авторського права та суміжних прав (міжнародний аспект)	14	4	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем II	106	20	18			68	106	4	4			98
Усього годин	120	24	20			76	120	6	4			110
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	120	24	20			76	120	6	4			110

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності	2	
2.	Тема 2. Авторське право та його зміст	2	2
3.	Тема 3. Еволюція авторського права і суміжних прав	2	
4.	Тема 4. Суб'єкти та об'єкти авторського права	2	
5.	Тема 5. Зміст та умови дії авторського права	2	2
6.	Тема 6. Виникнення та реєстрація авторського права	2	
7.	Тема 7. Розпорядження авторськими правами (майновими правами)	2	
8.	Тема 8. Охорона суміжних прав	2	
9.	Тема 9. Правові засади захисту авторського права права та суміжних прав	2	
10.	Тема 10. Охорона авторського права та суміжних прав (міжнародний аспект)	2	
	Усього годин	20	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика законодавства в сфері права інтелектуальної власності	8	12
2	Тема 2. Авторське право та його зміст	8	12
3	Тема 3. Еволюція авторського права і суміжних прав	6	12
4	Тема 4. Суб'єкти та об'єкти авторського права	8	10
5	Тема 5. Зміст та умови дії авторського права	8	10
6	Тема 6. Виникнення та реєстрація авторського права	6	10
7	Тема 7. Розпорядження авторськими правами (майновими правами)	8	10

	правами)		
8	Тема 8. Охорона суміжних прав	8	10
9	Тема 9. Правові засади захисту авторського права та суміжних прав	8	12
10	Тема 10. Охорона авторського права та суміжних прав (міжнародний аспект)	8	12
	Усього годин	76	110

8. Індивідуальні завдання

Форми (за вибором):

1. Складання словника базових понять.
2. Підготовка схем для пояснення правових явищ, понять, тем.
3. Анотація прочитаної додаткової літератури.
4. Підготовка презентацій на запропоновані теми.

ТЕМАТИКА ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА РЕФЕРАТИВ:

1. Авторське право як інститут права інтелектуальної власності.
2. Цивільний кодекс України як джерело регулювання авторського права.
3. Законодавство про авторське право.
4. Міжнародна охорона літературної і художньої власності (авторське право).
5. Зміст суб'єктивних прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.
6. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному значенні.
7. Види інтелектуальної діяльності, які охороняються авторським правом.
8. Виникнення і здійснення авторського права, межі його чинності.
9. Юридичні особи як суб'єкти авторського права.
10. Роботодавець як суб'єкт авторського права.
11. Особисті немайнові та майнові права автора.
12. Право на авторське ім'я.
13. Наслідки припинення чинності авторських майнових прав.
14. Авторські договори та їх види: видавничі, сценарні, художнього замовлення.
15. Договори про уступку авторського права.
16. Обмеження авторських майнових прав.
17. Використання творів, які постійно розташовані в місцях, відкритих для вільного відтворення).
18. Вільне відтворення комп'ютерних програм.
19. Декомпіляція комп'ютерних програм.
20. Відтворення творів і фонограм в особистих цілях.
21. Способи цивільно-правового захисту авторського права.
22. Відповідальність за порушення авторського права.
23. Цивільна відповідальність за порушення авторського права.
24. Адміністративна відповідальність за порушення авторського права.
25. Кримінальна відповідальність за порушення авторського права.
26. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя у справах щодо захисту авторського права та суміжних прав.

9. Методи навчання

- лекції з використанням сучасних інформаційних технологій;
- семінарські заняття з використанням в процесі обговорення питань інтерактивних методів.

10. Методи контролю

- поточне оцінювання на семінарських заняттях;
- модульний контроль;
- оцінка за ІНДЗ;

- підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Відмінно А 90-100 б	<p>Студент має глибокі, міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати основні дефініції, використовуючи наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми становлення та розвитку актуальних проблем застосування адміністративного права та процесу.</p> <p>Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу положень доказового права.</p> <p>Володіє здібностями до організації самостійного вивчення окремих питань курсу, самостійного і творчого виконання індивідуального завдання, завдань до семінарських та інших занять, а також самостійної роботи з науковою, навчально-методичною літературою.</p>
Добре В 82-89 б	<p>Студент має міцні, ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити деякі незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Знає основні проблеми застосування адміністративного права та процесу. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання з доказового права.</p> <p>Володіє здібностями до організації самостійного вивчення окремих питань курсу, самостійного і творчого виконання індивідуального завдання, завдань до семінарських та інших занять, а також самостійної роботи з науковою, навчально-методичною літературою.</p>
Добре С 75-81 б	<p>Студент знає програмний матеріал повністю, але допускає незначні помилки у процесі аналізу положень проблеми становлення та розвитку адміністративного права та процесу.</p> <p>Менш активно реалізує свої здібності щодо організації самостійного вивчення окремих питань курсу, самостійного і творчого виконання індивідуального завдання, завдань до семінарських та інших занять, а також самостійної роботи з науковою, навчально-методичною літературою.</p>
Задовільно D 69-74 б	<p>Студент знає основні питання курсу, має уявлення про основні проблеми становлення та розвитку адміністративного права та процесу, але допускає помилки у процесі аналізу положень актів чинного законодавства України, у процесі аналізу та моделювання правових ситуацій.</p> <p>В цілому його знання мають загальний, неглибокий і несистемний характер. Має деякі прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.</p> <p>Відповіді студента часто не підкріплені посиланнями на акти чинного законодавства, практичними прикладами з життя. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.</p> <p>Не завжди в повній мірі може організувати самостійне вивчення окремих питань курсу, самостійне і творче виконання індивідуального завдання, завдань до семінарських та інших занять, а також самостійну роботу з науковою, навчально-методичною літературою.</p>
Задовільно E 60-68 б	<p>Студент знає основні теми курсу, має уявлення про основні проблеми становлення та розвитку адміністративного права та процесу, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами.</p> <p>Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.</p> <p>Не здатний самостійно давати характеристику та оцінку основним юридичним поняттям та категоріям, не розуміє актуальності при використанні досвіду минулого.</p>

Незадовільно FX 35-59 б	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
Незадовільно F 0-34 б	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

12. Розподіл балів, які отримують студенти Денна форма навчання

Поточне тестування та самостійна робота					Модуль II ІНДЗ	Підсумков. Тест.	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2						
T1	T 2	T 3	T 4	T 5	15	10	100
10	40						

Заочна форма навчання

Поточне тестування та самостійна робота					Модуль II ІНДЗ	Підсумков. Тест.	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2						
T1	T2	T 3	T 4	T 5	15	10	100
10	40						

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, О. В. Жувака. К. : Логос, 2012. 696 с.
2. Афанасьєва К. О. Авторське право: Практ. посіб. К.: Атіка, 2006. 224 с.
3. Цивільне право України [Текст]: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1 / М.П.Апанасюк, О.В.Батожська, О.Г.Бондар [та ін.]; за заг. ред. Кройтора В. А., Кухарєва О. Є., Ткалича М. О. ; МОН України, Держ. вищий навч. заклад «Запорізький нац. ун-т». Херсон: Гельветика, 2016. 383 с.
4. Цивільне право України [Текст]: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 2 /О.Є.Аврамова, М.П.Апанасюк, О.В.Батожська [та ін.]; за заг. ред. Кройтора В. А., Кухарєва О. Є., Ткалича М. О. ; МОН України, Держ. вищий навч. заклад «Запорізький нац. ун-т». Херсон: Гельветика, 2016. 351с.
5. Інтелектуальна власність. Підручник. / М.М. Капінос, Е.Т. Лерантович, М.М. Солошук. Х.: НТУ «ХП», 2016. 348 с.
6. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, О. В. Жувака. К. : Логос, 2012. 696 с.
7. Законодавство Європейського союзу та держав-членів Європейського союзу у сфері інтелектуальної власності / за заг. ред. О.П. Орлюк. К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2010. 262 с.
8. Захист прав інтелектуальної власності на митному кордоні: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г. О. Швець, П. В. Солошенко, С. А. Петренко. Маріуполь: вид-во «ПДТУ», 2012. 215 с.
9. Коваль І. Ф. Защита прав интеллектуальной собственности: учеб. пособ. / И. Ф. Коваль; под. общ. ред. Е. П. Орлюк. К.: ТОВ «Лазурит – Поліграф», 2010. 300 с.
10. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навч. посібник / І. Р. Калаур, Н. Б. Москалюк, І. В. Зайцева-Калаур, Р. В. Якубовський; за ред. Н. Б. Москалюк. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2011. 216 с.
11. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. Загальна частина / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, Р.А. Майданика. 3-тє вид., переоб. і доп. К.: Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
12. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність: Підручник / Укладачі: Г.О. Оборський, І.М. Чістякова, Д.Д. Татакі, О.С. Білоусов, І.Б. Кривдіна, В.П. Кубко, С.Х. Яворський. К.: Каравела, 2018. 231 с.
13. Романадзе Л. Д. Інтелектуальна власність : підручник / Л. Д. Романадзе, П. М. Цибульов, О. О. Кулініч. Херсон : Олді-плюс, 2016. 422 с.

Допоміжна:

1. Актуальні аспекти договірних відносин у сфері інтелектуальної власності: збірник матеріалів наук.-практ. семінару / кол. авторів. – К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2010. 156 с.
2. Андрошук Г.О. Інтернет-Договори Всесвітньої організації інтелектуальної власності: науково-практичний коментар / Г.О. Андрошук. К. : «Лазурит-Поліграф», 2011. 80 с.
3. Атаманова Ю.Є. Складний результат інтелектуальної діяльності та особливості прав на нього / Ю.Є. Атаманова // Право України. 2011. № 3. С. 127–138.
4. Афанасьєва К.О. Авторське право. К.: Атіка, 2006. 224 с.
5. Бенедисюк І. Реалізація функцій права у процесі захисту прав інтелектуальної власності / І. Бенедисюк // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. № 4. С. 35–41.
6. Бенедисюк І. Забезпечувальні заходи та заходи забезпечення позову у спорах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності / І. Бенедисюк // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 4. С. 56–64.
7. Близнец І.А., Леонтьєв К.С. Авторское право и смежные права. Учебник / И.А. Близнец, К.С. Леонтьев. М. : Проспект, 2010. 416 с.
8. Бонтлаб В. В. Цивільно-правове регулювання доменних імен : Автореферат дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / В. В. Бонтлаб // КНУ імені Тараса Шевченка. К., 2006. 24 с.

9. Бутнік-Сіверський С.О. Спадкування прав інтелектуальної власності : монографія / С.О. Бутнік-Сіверський. К. : НДІВ НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2013. 168 с.
10. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність - К.:Знання, 2006. 431 с.
11. Венедиктова І. Захист охоронюваних законом інтересів при конкуренції права інтелектуальної власності / І. Венедиктова // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 1. С. 36–41.
12. Гойко О. Від судового захисту до альтернативних методів розв'язання спорів / О. Гойко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. № 1. С. 51–58.
13. Головкова О. М. Адміністративна відповідальність за порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності : Автореферат дис... канд. юрид. наук : 12.00.07 / О. М. Головкова // НУДПС України. Ірпінь, 2008. 22 с.
14. Гордієнко С. Г. Забезпечення інтересів України у сфері захисту інтелектуальної власності: нормативно-правове регулювання: Монографія / С. Г. Гордієнко. К.: Видавничий дім «Скіф», КНТ., 2008. 248 с.
15. Горнісевич А.М. Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності / А. М. Горнісевич // Наука та інновації: науково-практичний журнал. 2011. Том 7. № 3. С. 49–53.
16. Гура М. В. Правова охорона Інтернет-сайту в Україні : Автореферат дис... канд. юрид. наук : 12.00.03 / М. В. Гура // ІДП ім. В.М. Корецького НАН України. К., 2006. 21 с.
17. Дітц А. Врегулювання питань авторського права у новій частині четвертій ЦК РФ: системний регрес, але помірний сутнісний програм / А. Дітц // Право України. 2011. № 3. С. 78–91.
18. Дорошенко О. Ф. Судова експертиза у цивільних справах щодо об'єктів інтелектуальної власності: монографія / О. Ф. Дорошенко. К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф», 2008. 206 с.
19. Дорошенко О.Ф. Ще раз про патентний суд / О.Ф. Дорошенко // Право України. 2011. № 3. С. 40–44.
20. Дроб'язко В. Адміністративна та кримінальна відповідальність в Україні за контрафакцію та піратство у сфері авторського права та суміжних прав / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 3. С. 48–54.
21. Дроб'язко В. Аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми, фонограми як об'єкт піратства / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 6. С. 75–79.
22. Дроб'язко В. С. Охорона баз даних: міжнародні, регіональні, національні аспекти : монографія / В. С. Дроб'язко. К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2008. 132 с.
23. Дроб'язко В. Адміністративні процедури захисту авторських прав у США / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. № 3. С. 18–22.
24. Дроб'язко В. Цивільно-правові способи захисту авторських прав у США / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. № 4. С. 10–15.
25. Дроб'язко В. Кримінальна відповідальність за порушення авторських прав у США / В. Дроб'язко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. № 2. С. 34–38.
26. Дроб'язко В.С. Актуальні проблеми захисту прав об'єктів інтелектуальної власності : монографія / В. С. Дроб'язко. К.: ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2007. 128 с.
30. Дмитришин В.О., Березанська В. Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. К.: «Вірлен», 2005. 304 с.
31. Еннан Р. Проблеми захисту авторських прав у мережі Інтернет / Р. Еннан // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 4. С. 70–77.
32. Енциклопедія інтелектуальної власності / за ред. П. П. Крайнева. К. : Старт-98, 2012. 660 с.
33. Захист прав інтелектуальної власності: законодавче регулювання та правозастосування (узагальнення судової практики) / Автори-упорядники: Г. О. Андрощук, О. П. Орлюк / Верховна Рада України. К. : Парламентське вид-во, 2007. 344 с.
34. Інтелектуальна власність у формуванні інноваційної економіки України: проблеми законодавчого забезпечення та державного регулювання / За аг. ред. проф. В. І. Полохала. Автор-упорядник: Г. О. Андрощук. К: Парламентське вид-во, 2010. 384 с.

35. Ієвіня О.В. Право інтелектуальної власності: схеми та роз'яснення . К.: КНТ, 2007
36. Капіца Ю. Особливості гармонізації законодавства країн СНД із законодавством Європейського Союзу у сфері охорони інтелектуальної власності / Ю. Капіца // Право України. 2011. № 3. С. 92–100.
37. Кіріленко Ф. О. Адміністративно-правовий захист права інтелектуальної власності правоохоронними органами України : Автореферат дис... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Ф. О. Кіріленко // НАВС. К., 2011. 21 с.
38. Коваленко Т. Що робити, якщо ви стали жертвою контрафакції / Т. Коваленко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 5. С. 57–61.
39. Коваленко Т. З історії розвитку міжнародного законодавства про захист авторського права / Т. Коваленко // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 3. С. 35–43.
40. Крижна В. Захист прав інтелектуальної власності за статтею 1 Першого протоколу Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод / В. Крижна // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 3. С. 44–47.
41. Комзюк Л.Т. Місце авторського права в системах права держав Центрально-Східної Європи : деякі методологічні аспекти / Л.Т. Комзюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. 2010. № 85. С. 18–22.
42. Комзюк Л.Т. Гармонізаційний потенціал проекту Європейського кодексу авторського права / Л.Т. Комзюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. 2011. № 88. С. 44–46.
43. Комзюк Л.Т. Гармонизация охраны прав на базы данных в процессе европейской интеграции / Л.Т. Комзюк // Альманах цивилистики (Київ). 2011. Вып. 4. С. 401–413.
44. Комзюк Л.Т. Сучасні тенденції гармонізації авторського права ЄС / Л.Т. Комзюк // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 1. С. 32–39.
45. Кузнєцова Н.С., Кохановська О.В. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні / Н.С. Кузнєцова, О.В. Кохановська // Право України. 2011. № 3. С. 21–29.
46. Личенко І. О. Адміністративно-деліктні аспекти захисту права власності / І.О. Личенко. Львів: ЗУКЦ, 2011. 215 с.
47. Матеріали міжнародної конференції «Охорона прав інтелектуальної власності в Україні та Європейському Союзі: політика, законодавство, практика» (Київ, 15-16 червня 2011 р.) Проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні». К.: Фенікс, 2011. 480 с.
48. Мацкевич О. Загальні підходи до визначення юридичної відповідальності провайдерів за порушення авторських і суміжних прав у мережі Інтернет / О. Мацкевич // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 1. С. 54–62.
49. Право інтелектуальної власності / за ред. Кравця В.Р., Олюхи В.Г. К.:ЦУЛ, 2012.
50. Петренко С., Заболотна Н. Відповідальність при використанні файлообмінних P2P мереж / С. Петренко, Н. Заболотна // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 2. С. 37–42.
51. Створення в Україні сприятливих умов для розвитку індустрії програмного забезпечення : Матеріали парламентських слухань у ВРУ 14 грудня 2011 р. / Автори-упорядники: Г. О. Андрощук, М. М. Шевченко. К. : Парламентське видавництво, 2012. 384 с.
52. Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. 2-е изд. / А. П. Сергеев. М. : Проспект, 2004. 752 с.
53. Стефанчук Р. Перспективи розвитку права інтелектуальної власності в Україні (на прикладі особистих немайнових прав) / Р. Стефанчук // Право України. 2011. № 3. С. 45–59.
54. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: теорія і практика. наук.-практ. збірник. Випуск 1. НДІ ІВ НАПрНУ, ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2009. 280 с.
55. Сучасні проблеми охорони і захисту прав інтелектуальної власності : Актуальна тема номера // Право України. 2011. № 3. 369 с.
56. Татьков В. Підвідомчість спорів господарським та адміністративним судам при реалізації правовідносин інтелектуальної власності / В. Татьков // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 2. С. 24–30.

57. Татьков В. До питання про суд з інтелектуальних прав / В. Татьков // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 1. С. 42–47.
58. Тверезенко О. Класифікація договорів у сфері інтелектуальної власності / О. Тверезенко // Право України. 2011. № 3. С. 139–148.
59. Теоретико-прикладні проблеми кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності : монографія / за ред. О.П. Орлюк. К. : НДІВ НАПрНУ, «Лазурит-Поліграф». 2011. 326 с.
60. Тимофеенко Л.П. Интеллектуальная собственность: проблемы правовой охраны и использования. К., 1996. 20 с.
61. Топографія інтегральної мікросхеми / Л.І.Ніколаєнко, А.П.Бутяєва, Л.А.Меняйло, В.С.Радомський ; За ред. В.Л.Петрова, Держ. патентне відомство України. К. : Ін Юре, 1999. 103 с.
62. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності : монографія / О. І. Харитоновна. Одеса : Фенікс, 2011. 346 с.
63. Штефан О.О. Альтернативна судова юрисдикція із розгляду цивільних справ у країнах ЄС / О. О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 3. С. 55–62.
64. Штефан О. Попереджувальні заходи як попередня судова заборона, спрямована на попередження та захист авторського права / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2013. № 1. С. 25–35.
65. Штефан О. Передумови права на пред'явлення позову про захист авторського права / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 6. С. 80–85.
66. Штефан О. Проблеми кваліфікації піратства у сфері авторського права та суміжних прав / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2012. № 4. С. 25–32.
67. Штефан О. Третейське судочинство як договірний альтернативний спосіб розв'язання конфлікту у сфері авторського права / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2011. № 3. С. 33–38.
68. Штефан О. Проблеми реалізації угоди TRIPS в національному законодавстві України / О. Штефан. К. : ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2006. 80 с.

Нормативно-правові акти:

Міжнародні документи:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року. //Закон України «Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року) »// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 21, ст.155 (із змінами)
2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. // Закон України «Про приєднання України до Будапештського договору про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28 квітня 1977 року та Інструкції до нього від 31 січня 1981 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 52. Ст. 300.
3. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 21 травня 1974 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_250
4. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_052
5. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків 1925 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132
6. Договір ВОІВ про авторське право // Про приєднання до Договору див. Закон N 2733-III від 20.09.2001 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
7. Договір ВОІВ про виконання і фонограми // Про приєднання до Договору див. Закон N 2732-III від 20.09.2001 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_769

8. Договір про закони щодо товарних знаків 1994 року // Договір ратифіковано Законом N 380/95-ВР від 13.10.1995 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_102
9. Договір про патентне право // Про приєднання до Договору див. Закон N 245-IV від 22.11.2002 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/895_002
10. Договір про патентну кооперацію 1970 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001
11. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_124
12. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_124
13. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація 1958 року. URL: http://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=285856
15. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1981 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134
16. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995856>
17. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_763
18. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_066
19. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1983 року. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_123
20. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення 1961 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_763

Спеціальне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав:

1. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 13. Ст. 64 (зі змінами).
2. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. Закон України 23 березня 2000 року N 1587-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 24. Ст. 183.
3. Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів літератури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин. Указ Президента України від 6 лютого 1992 року № 75 // Збірник указів Президента. 1992. № 1.
4. Про державну економічну підтримку вітчизняних друкованих засобів масової інформації : Указ Президента України від 16 квітня 1997 року № 332/97. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/332/97>
5. Про упорядкування торгівлі деякими підакцизними товарами, пов'язаними з використанням аудіовізуальних творів і примірників фонограм: Указ Президента України від 20 травня 1998 року № 491/98 // Офіційний вісник України. 1998. № 20. стор. 2
6. Про деякі питання державної підтримки книговидавничої справи : Указ Президента України від 23 липня 1998 року № 816/98. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/816/98>
7. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні : Указ Президента України від 27 квітня 2001 року № 285/2001 // Офіційний вісник України. 2001. № 18. том 2. стор. 820. Ст. 783.
8. Про невідкладні заходи щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності в процесі виробництва, експорту, імпорту та розповсюдження дисків для лазерних систем зчитування : Указ Президента України від 30 січня 2002 року // Офіційний вісник України. 2002. № 5. стор. 40. Ст. 188.
6. Про розміри відрахувань до фондів творчих спілок України за використання творів літератури та мистецтва : постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 1992 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108-92-%D0%BF>
7. Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва :

постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 1995 р. N 532. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/532-95-%D0%BF>

8. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі примірниками аудіовізуальних творів і фонограм : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 1997 р. N 1209 // Офіційний вісник України. 1997. № 45. стор. 55.

9. Про затвердження Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів : постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1315 // Офіційний вісник України. 1998. № 33. стор. 91.

10. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 // Офіційний вісник України. 2001. № 52. стор. 114. Ст. 2369.

11. Про затвердження Порядку обігу дисків для лазерних систем зчитування, що були вироблені або імпортовані до набрання чинності Законом України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» : постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. № 600 // Офіційний вісник України. 2002. № 19. стор. 13. Ст. 963.

12. Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності : постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. № 674 // Офіційний вісник України. 2002. № 21. стор. 68. Ст. 1042.

13. Про затвердження Порядку надання, зберігання та видачі примірників дисків для лазерних систем зчитування : постанова Кабінету Міністрів України від 4 липня 2002 р. № 925 // Офіційний вісник України. 2002. № 27. стор. 84. Ст. 1280.

14. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72 // Офіційний вісник України. 2003. № 4. стор. 298. Ст. 129.

15. Про затвердження Порядку легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 253 // Офіційний вісник України. 2004. № 10. стор. 77. Ст. 586.

16. Про затвердження форм документів щодо питань видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних та інструкцій по здійсненню державного контролю за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності : Наказ Міносвіти та науки від 04.05.2005 року № 273 // Офіційний вісник України. 2005. № 22. стор. 151. Ст. 1242.

17. Про порядок виплати авторської винагороди за передачу виключних майнових прав на фільм і його використання, що створюється за державним замовленням Міністерства культури і мистецтв України : Наказ Міністерства культури № 203 від 03.04.2002 року // Офіційний вісник України. 2002. № 20. стор. 118. Ст. 998.

18. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування : Наказ Держпідприємництва № 71/382 від 03.07.2002 року // Офіційний вісник України. 2002. № 30. стор. 111. Ст. 1438.

19. Положення про реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення. Постанова КМУ від 14 січня 2004 року № 27 // Офіційний вісник України. 2004. № 2. том 1. стор. 112. Ст. 51.

20. Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування : Наказ Держпідприємництва 21.02.2003 року № 12/93 // Офіційний вісник України. 2003. № 12. стор. 206. Ст. 556.

21. Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм : Наказ МОН України від 30.08.2013 № 1249. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1528-13>

22. Про затвердження Порядку здійснення відрахувань виробниками та імпортерами

обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах : Наказ МОН України та інших відомств від 24.11.2003 року № 780/123/561 // Офіційний вісник України. 2003. № 51. том 2. стор. 431. Ст. 2717.

23. Про утворення Реєстру комп'ютерних програм : Наказ МОН України від 29.11.2004 року № 888 // Офіційний вісник України. 2004. № 49. стор. 209. Ст. 3248.

24. Про затвердження правил використання комп'ютерних програм у навчальних закладах : Наказ МОН України від 02.12.2004 року № 903 // Офіційний вісник України. 2005. № 3. стор. 173. Ст. 164.

Спеціальне законодавство ЄС:

1. Директива Ради від 03.10.1989 89/552/ЄЕС про координацію певних положень, визначених законами, підзаконними актами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення (Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by Law, Regulation or Administrative Action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities) OJ L 298, 17.10.1989, p. 23–30.

2. Директива Ради 91/250/ЄЕС від 14.05.1991 про правову охорону комп'ютерних програм (Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs) OJ L 122, 17.5.1991, p. 42–46.

3. Директива Ради 93/83/ЄЕС від 27.09.1993 про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав при застосуванні їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції (Council Directive 93/83/EEC of 27 September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission) OJ L 248, 6.10.1993, p. 15–21.

4. Директива 96/9 ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11.03.1996 року про правову охорону баз даних (Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases) OJ L 77, 27.3.1996, p. 20–28.

5. Директива № 2001/29/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22.05.2001 про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві (Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society) OJ L 167, 22.6.2001, p. 10–19.

6. Директива 2001/84/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27.09.2001 року про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва (Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art) OJ L 272, 13.10.2001, p. 32–36.

7. Рекомендації Комісії від 18.05.2005 щодо колективного міжнародного управління авторськими і суміжними правами стосовно правомірного надання музичних послуг онлайн (Commission Recommendation of 18 May 2005 on collective cross-border management of copyright and related rights for legitimate online music services (Text with EEA relevance) OJ L 276, 21.10.2005, p. 54–57; OJ L 349M, 12.12.2006, p. 475–478 (MT)).

8. Директива Європейського Парламенту і Ради 2006/115/ЄС від 12.12.2006 про право на прокат і позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності (кодифікована версія) (Directive 2006/115/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on rental right and lending right and on certain rights related to copyright in the field of intellectual property (codified version)) OJ L 376, 27.12.2006, p. 28–35.

14. Інформаційні ресурси:

1. Нормативна база.

2. Інтернет:

Офіційні веб-сторінки державних органів України

<https://www.president.gov.ua/> – Президент України

Законодавча влада

<http://rada.gov.ua/> – Верховна Рада України

<http://ombudsman.gov.ua/> – Уповноважений Верховної Ради з прав людини

Виконавча влада

<https://www.kmu.gov.ua/ua> – Кабінет Міністрів України

Судова влада

<https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – Верховний Суд

<http://www.ccu.gov.ua/> – Конституційний Суд України

Інші державні органи

<https://www.gp.gov.ua/> – Генеральна Прокуратура України

<http://www.cvk.gov.ua/> – Центральна виборча комісія

<http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державна служба статистики

Рекомендовані науково-аналітичні ресурси

www.liga.kiev.ua – останні юридичні та економічні новини (інформація оновлюється щохвилини)

www.lawschool.lviv.ua – український юридичний портал

www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

<http://parlament.org.ua/> – Лабораторія законодавчих ініціатив

<http://www.pravo.org.ua> – Центр політико-правових реформ

<http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського